

VÝZNAM SONOGRAFIE STŘEVA V DISPENZARIZACI PACIENTŮ S ULCERÓZNÍ KOLITIDOU

Autor: Miškuřová Adriána
Školitel: Pipek Barbora, MUDr. Ph.D., MBA

II. interní klinika – gastroenterologická a geriatrická LF UP v Olomouci a FNOL

ÚVOD

Ulcerózní kolitida (UC) je chronické zánětlivé onemocnění sliznice tračníku různé tíže a rozsahu, často s exacerbujícím průběhem. Pacienti jsou dispenzarizováni v gastroenterologických ambulancích z důvodu stanovení aktivity a rozsahu zánětu a posuzování účinnosti léčby. K tomuto účelu je možno využít, kromě invazivních endoskopických metod, i neinvazivní možnosti monitorace aktivity zánětu, tj. sonografické vyšetření střeva a stanovení hladiny fekálního kalprotektinu. Fekální kalprotektin je leukocytární cytosolový protein, marker stanovovaný ve stolici, který umožňuje odhadovat stupeň leukocytární infiltrace střevní sliznice.

CÍLE

Cílem tohoto sledování bylo ověřit význam sonografie střeva a fekálního kalprotektinu u pacientů dispenzarizovaných pro ulcerózní kolitidu.

METODIKA

U pacientů s potvrzenou diagnózou UC byli v rámci pravidelné kontroly v ambulanci provedena sonografická vyšetření tračníku. Byla měřena šířka střevní stěny, zhodnocena její stratifikace, hybnost a míra prokrvení (klasifikováno dle Limbergova skóre). Laboratorně byly změřeny hodnoty CRP a fekálního kalprotektinu ve stolici a pacienti byli dotazováni na klinické obtíže.

VÝSLEDKY

Do výzkumu bylo zařazeno celkem 13 pacientů s diagnózou UC. U 7 z nich (53,8%) nebyly naměřeny signifikantní hladiny kalprotektinu ani CRP, sonograficky nebyly nalezeny žádné známky aktivně probíhajícího zánětu a klinicky se u nich nevyskytovaly příznaky nemoci. Jednalo se o pacienty v remisi nemoci. U dalších 3 pacientů (23,1%) byli nalezeny zvýšené hladiny f. kalprotektinu (průměr 1030 ug/g), sonograficky byli nalezeni chronické změny na sliznici střeva a klinicky neudávali žádné potíže. U zbývajících tří nemocných (23,1%) byli naměřeny vysoké hladiny f. kalprotektinu (průměr 3289 ug/g), sonograficky byli nalezeny známky aktivního zánětu a pacienti udávali přítomnost krvavých průjmů a únavy.

ZÁVĚR

Neinvazivní monitorace aktivity střevního zánětu pomocí střevní sonografie a fekálního kalprotektinu u nemocných se známou ulcerózní kolitidou má nezastupitelný a stále přínosnější význam hlavně z důvodu odlišení aktivního zánětu od chronických pozánětlivých změn.

Pacient	Kalprotektin	CRP	Šířka stěny	Stratifikace	Překrvení	Hybnost	Haustra	Rozsah	Bolesti břicha	Klinika
I	< 20	< 4	3 mm	ostrá	Limberg I	ano	ano	sigmoideum (chronické změny)	ne	přechodné průjmy, únava 0
II	62	7	4 mm	ostrá	Limberg II	ano	ano	sigmoideum a rektum	bolesti v podbříšku, více při stolici	průjmy 0, únava 0
III	1307	16,7	6 mm	ostrá	Limberg I	ano	ne	colon descendens a sigmoideum (chronické změny)	mírné	průjmy 0, únava 0
IV	607	< 4	4 mm	neostrá	Limberg I	ano	ano	celý průběh distálně od lienální flexury (chronické změny)	v levém podbříšku, horší při námaze	průjmy 0, únava 0
V	181	< 4	3 mm	ostrá	Limberg I	ano	ano	pankolitida (chronické změny)	0	průjmy 0, únava 0
VI	365	< 4	2, 8 mm	neostrá	Limberg I	ano	ano	distálně od lienální flexury	0	průjmy 0, únava 0
VII	29	< 4	< 3 mm	ostrá	Limberg I	ano	ano	pankolitida (chronické změny)	0	ojediněle krvavé průjmy, únava 0
VIII	3676	< 4	4 mm	neostrá	Limberg III	ano	ano	proktitida s rozšířením do sigmoidea	0	krvavé průjmy, únava 0
IX	3711	25,8	7 mm	neostrá	Limberg IV	ano	ne	pankolitida	tenesmy	krvavé průjmy, únava 0
X	< 20	< 4	< 2 mm	ostrá	Limberg I	ano	ano	0	0	výrazná únava
XI	1175	127	4 mm	ostrá	Limberg II	ano	ano	rektum až hepatická flexura	ano (Algifen s efektem)	průjmy 0, únava 0
XII	2481	102	> 6,5 mm	neostrá	Limberg III	ano	ne	pankolitida	ano	časté průjmy, únava
XIII	132	< 4	3,5 mm	ostrá	Limberg I	ano	ano	sigmoideum a rektum (chronické změny)	0	průjmy 0, únava